

สรุปผลการดำเนินงาน

โครงการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์

ผู้รับผิดชอบโครงการ
นายจิตติศักดิ์ กันหาชิน
หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์

โรงเรียนพิบูลย์รักษ์พิทยา อำเภอพิบูลย์รักษ์ จังหวัดอุดรธานี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20

รายงานผลการดำเนินงานโครงการ

ชื่อโครงการ พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์
กิจกรรมแข่งขันเกมคณิตศาสตร์

กลยุทธ์ที่ 2 ยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คุณภาพสถานศึกษาสู่มาตรฐานการศึกษา
ของชาติ พัฒนาผู้เรียน สมรรถนะครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างเป็น
ระบบ เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานและ
การเรียนรู้อย่างเต็มตามศักยภาพ

1. หน่วยงานที่รับผิดชอบ กลุ่มบริหารวิชาการ โรงเรียนพิบูลย์รักษ์พิทยา

ผู้รับผิดชอบโครงการ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ โรงเรียนพิบูลย์รักษ์พิทยา

ลักษณะโครงการ โครงการต่อเนื่อง

ระยะเวลาดำเนินการ ตลอดปีการศึกษา 2563

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพทางสมองในการคิด การให้เหตุผล การแก้ปัญหาใน
เชิงคณิตศาสตร์ มีโอกาสแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง

2.2 เพื่อให้นักเรียนมีการพัฒนาทางด้านการคิด การให้เหตุผล มีทักษะทางคณิตศาสตร์และกล้า
แสดงออกในเชิงสร้างสรรค์เพิ่มขึ้น

2.3 นักเรียนสามารถทำโครงงานคณิตศาสตร์ได้

2.4 ผู้เรียนมีทักษะพื้นฐานในการ เรียนรู้การใช้เทคโนโลยีที่ทันต่อสภาพสังคมในปัจจุบัน

2.5 ผู้เรียนมีทักษะและเจตคติที่ดีต่อวิชาคณิตศาสตร์

3. เป้าหมาย

3.1 เชิงปริมาณ

3.1.1 ร้อยละของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 โรงเรียนพิบูลย์รักษ์พิทยาได้เข้าร่วม
กิจกรรมลัสมองประลองยุทธคณิตศาสตร์

3.1.2 ร้อยละของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 โรงเรียนพิบูลย์รักษ์พิทยาได้เข้าร่วมกิจกรรม
การจัดทำโครงงานคณิตศาสตร์

3.1.3 ร้อยละของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 โรงเรียนพิบูลย์รักษ์พิทยาได้เข้าร่วมกิจกรรมการ
แข่งขันเกมคณิตศาสตร์

3.1.4 ร้อยละของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 โรงเรียนพิบูลย์รักษ์พิทยาได้เข้าร่วมกิจกรรมคลินิก
คณิตศาสตร์

3.1.5 ร้อยละของกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์มีวัสดุ-ครุภัณฑ์ที่จำเป็นในการปรับปรุงห้องปฏิบัติการ
คณิตศาสตร์ ให้ใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพ

3.1.6 ร้อยละของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3, 6 โรงเรียนพิบูลย์รักษ์พิทยาได้เข้าร่วมกิจกรรมสอน
เสริมทักษะคณิตศาสตร์ O-NET

3.2 เชิงคุณภาพ

3.2.1 นักเรียนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

3.2.2 นักเรียนมีทักษะทางคณิตศาสตร์ ด้านการคิดวิเคราะห์และสร้างสรรค์สูงขึ้น

3.3.3 นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อวิชาคณิตศาสตร์

4. ระยะเวลาดำเนินการ

25 มกราคม - 5 กุมภาพันธ์ 2564

5. กิจกรรมที่ดำเนินการ

5.1 กิจกรรมปรับปรุงห้องคณิต พิชิตด้วยสื่อการเรียนรู้

6. งบประมาณโครงการ

จำนวนเงินโครงการ 26,000.....บาท

ใช้ไปจำนวนเงิน 5,000.....บาท

คงเหลือ 21,000.....บาท

เงินงบประมาณจากรายการค่าจัดการเรียนการสอน : ค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ จำนวน 5,000.- บาท (ห้าพันบาทถ้วน) โดยมีรายละเอียดการจ่าย ดังนี้

กิจกรรมและรายละเอียดในการใช้งบประมาณ	งบประมาณที่ใช้		
	ค่าตอบแทน	ค่าใช้สอย	ค่าวัสดุ
กิจกรรมที่ 1 กิจกรรมลัทธิสมถะประลองยุทธ์คณิตศาสตร์			
1.1 ค่ากระดาษ ค่าวัสดุรางวัลนักเรียน	-	-	-
กิจกรรมที่ 2 กิจกรรมเพื่อพัฒนาศักยภาพโดยใช้แนวคิด สะเต็มศึกษาที่เน้นทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์	-	-	-
กิจกรรมที่ 3 กิจกรรมแข่งขันเกมคณิตศาสตร์			
3.1 ค่ากระดาษค่าวัสดุเกม ค่าวัสดุรางวัลนักเรียน	-	-	-
กิจกรรมที่ 4 กิจกรรมปรับปรุงห้องปฏิบัติการคณิตศาสตร์			
4.1 วัสดุ-สื่อ - ครุภัณฑ์ในการปรับปรุงห้องปฏิบัติการ	-	-	5,000
กิจกรรมที่ 5 กิจกรรมคลินิกคณิตศาสตร์			
5.1 ค่ากระดาษ		-	-
กิจกรรมที่ 6 กิจกรรมสอนเสริมทักษะคณิตศาสตร์ O-NET			
6.1 ค่ากระดาษ ค่าวัสดุ	-	-	-
กิจกรรมที่ 7 กิจกรรมค่ายคณิตศาสตร์			
7.1 ค่าอาหาร ค่ากระดาษค่าวัสดุเกม ค่าวัสดุรางวัลนักเรียน	-	-	-
รวมงบประมาณ		-	5,000
5,000.- (ห้าพันบาทถ้วน)			

7. สรุปผลการดำเนินงาน

ตารางสรุปผลการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์

ที่	วัตถุประสงค์ของโครงการ/กิจกรรม	สภาพความสำเร็จ		ผลการดำเนินงาน
		บรรลุ	ไม่บรรลุ	
1	เพื่อส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพทางสมองในการคิด การให้เหตุผล การแก้ปัญหาในเชิงคณิตศาสตร์ มีโอกาสแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง	✓		

ที่	วัตถุประสงค์ของโครงการ/กิจกรรม	สภาพความสำเร็จ		ผลการดำเนินงาน
		บรรลุ	ไม่บรรลุ	
2	เพื่อให้นักเรียนมีการพัฒนาทางด้านการคิด การให้เหตุผล มีทักษะทางคณิตศาสตร์ และกล้าแสดงออกในเชิงสร้างสรรค์เพิ่มขึ้น	✓		
3	นักเรียนสามารถทำโครงงานคณิตศาสตร์ได้		✓	
4	ผู้เรียนมีทักษะพื้นฐานในการ เรียนรู้การใช้เทคโนโลยีที่ทันต่อสภาพสังคมในปัจจุบัน	✓		
5	ผู้เรียนมีทักษะและเจตคติที่ดีต่อวิชาคณิตศาสตร์	✓		

8. สรุปผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัดความสำเร็จ	ค่าเป้าหมาย
เชิงปริมาณ	
1. ร้อยละของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 โรงเรียนพิบูลย์รักษ์พิทยาได้เข้าร่วมกิจกรรมลัษมองประลองยุทธ์คณิตศาสตร์	100%
2. ร้อยละของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 โรงเรียนพิบูลย์รักษ์พิทยาได้เข้าร่วมกิจกรรมการจัดทำโครงงานคณิตศาสตร์	50%
3. ร้อยละของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 โรงเรียนพิบูลย์รักษ์พิทยาได้เข้าร่วมกิจกรรมแข่งขันเกมคณิตศาสตร์	100%
4. ร้อยละของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 โรงเรียนพิบูลย์รักษ์พิทยาได้เข้าร่วมกิจกรรมคลินิกคณิตศาสตร์	100%
5. ร้อยละของกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์มีวัสดุ- สื่อ -ครุภัณฑ์ที่จำเป็นในการปรับปรุงห้องปฏิบัติการคณิตศาสตร์ ให้ใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพ	100%
6. ร้อยละของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3,6 โรงเรียนพิบูลย์รักษ์พิทยาได้เข้าร่วมกิจกรรมสอนเสริมทักษะคณิตศาสตร์ O-NET	100%

ตัวชี้วัดความสำเร็จ	ค่าเป้าหมาย
เชิงคุณภาพ	
1. นักเรียนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น	ระดับดี
2. นักเรียนมีทักษะทางคณิตศาสตร์ ด้านการคิดวิเคราะห์และสร้างสรรค์สูงขึ้น	ระดับดี
3. นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อวิชาคณิตศาสตร์	ระดับดี

ตารางสรุปผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ

ที่	ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ	สภาพความสำเร็จ		ผลการดำเนินงาน
		บรรลุ	ไม่บรรลุ	
1	ร้อยละของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 โรงเรียนพิบูลย์รักษ์พิทยาได้เข้าร่วมกิจกรรมลัทธิสมองประลองยุทธ์คณิตศาสตร์		✓	
2	ร้อยละของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 โรงเรียนพิบูลย์รักษ์พิทยาได้เข้าร่วมกิจกรรมการจัดทำโครงงานคณิตศาสตร์		✓	
3	ร้อยละของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 โรงเรียนพิบูลย์รักษ์พิทยาได้เข้าร่วมกิจกรรมแข่งขันเกมคณิตศาสตร์		✓	
4	ร้อยละของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 โรงเรียนพิบูลย์รักษ์พิทยาได้เข้าร่วมกิจกรรมคลินิกคณิตศาสตร์	✓		ผลการเข้าร่วมกิจกรรมชุมนุมเกมและคลินิกคณิตศาสตร์
5	ร้อยละของกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์มีวัสดุ-สื่อ-ครุภัณฑ์ที่จำเป็นในการปรับปรุงห้องปฏิบัติการคณิตศาสตร์ ให้ใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพ	✓		จากแบบสำรวจความพึงพอใจนักเรียนมีความสนใจ และเข้าใช้สื่อ อยู่ในระดับ มากที่สุด
6	ร้อยละของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3, 6 โรงเรียนพิบูลย์รักษ์พิทยาได้เข้าร่วมกิจกรรมสอนเสริมทักษะคณิตศาสตร์ O-NET	✓		ผลการสอบ ONET คณิตศาสตร์เพิ่มขึ้นทั้งระดับ ม. 3 และ ม. 6

ผลที่ได้รับ

1. นักเรียนมีการพัฒนาทางด้านการคิด การให้เหตุผล มีทักษะทางคณิตศาสตร์และกล้าแสดงออกในเชิงสร้างสรรค์เพิ่มขึ้น
2. นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อวิชาคณิตศาสตร์
3. ผู้เรียนมีโอกาสแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ฝึกทักษะและแก้ปัญหา

ลงชื่อ..... ผู้รับผิดชอบโครงการ

(นายจิตติศักดิ์ กันหาชิน)

ตำแหน่ง ครู

ภาคผนวกแนบท้าย

หลักฐานประกอบการรายงานผลการจัดโครงการ

- ☐ 1) ภาพประกอบการจัดโครงการ / กิจกรรม
- ☐ 2) รายละเอียดโครงการ / กิจกรรมและกำหนดการ
- ☐ 3) คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ / รายชื่อคณะกรรมการดำเนินงาน
- ☐ 4) รายชื่อผู้เข้าร่วมโครงการ
- ☐ 5) จดหมายเชิญวิทยากร (ถ้ามี)
- ☐ 6) รายงานการประชุม (ถ้ามี)

หมายเหตุ

- 1) กรณีที่มีกิจกรรมย่อยหลายกิจกรรม / หลายครั้ง / หลายรุ่น ใน 1 โครงการใหญ่ ขอจัดทำรายงานผลโดยระบุให้ชัดเจนในทุกกิจกรรม

ภาพกิจกรรม

ภาพกิจกรรม

ภาพกิจกรรม

บทที่ 1

บทนำ

สภาพปัจจุบันและปัญหา

สภาพสังคมไทยในปัจจุบันเป็นที่ยอมรับว่ามีความเจริญก้าวหน้าในการพัฒนาประเทศด้วย วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในหลายๆด้านประชาชนส่วนหนึ่งได้รับความสะดวกด้าน วัตถุมากขึ้นในขณะที่ความเสื่อมด้านจิตใจก็ทวีขึ้นเรื่อยๆจนเป็นที่หน้าวิตกต้งจะเห็นได้จากปัญหาที่เกิดขึ้น อย่างสลับซับซ้อน เช่น ผู้คนไม่เคารพต่อศีลธรรม วัฒนธรรมประเพณี ขาดระเบียบวินัยมากขึ้นมีค่านิยม ในทางที่ฟุ้งเฟ้อ ฟุ่มเฟือย เห็นแก่ตัว จนอาจกล่าวได้ว่า “พัฒนาแต่ไม่เจริญ”

ดังนั้นกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม กลุ่มบริหารวิชาการโรงเรียนพิบูลย์รักษ์ พิทยา ได้จัดกิจกรรมเข้าค่ายอบรมคุณธรรม จริยธรรม การเข้าค่ายฟังธรรมและอบรมจิตใจอย่างจริงจังจนเกิด ความเข้าใจและนำไปสู่การปฏิบัติ ทำให้นักเรียนทุกคนเกิดการพัฒนาด้านจิตใจ สามารถเรียนรู้และเข้าใจ หลักธรรมที่ถูกต้องจนปรับเปลี่ยนและพัฒนาพฤติกรรมไปในทางที่ถูกต้องและเหมาะสม ไม่ตกเป็นธาตุของสิ่ง เสพติดและความชั่วทั้งปวง มีชีวิตอยู่อย่างปลอดภัยและสงบสุข ซึ่งนับได้ว่าเป็นการแก้ปัญหาที่ได้ผลตรงตาม จุดมุ่งหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่เน้นให้นักเรียนเป็นคนดีและมีความสุข การ เข้าค่ายอบรมคุณธรรมจริยธรรม ณ วัดป่าสามัคคีสันติธรรม อำเภอพิบูลย์รักษ์ จังหวัดอุดรธานี เป็น ระยะเวลา 2 วัน จึงเกิดขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในหลักธรรม ของศาสนาที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตอย่าง ถูกต้องและเพียงพอ
2. เพื่อให้นักเรียนนำหลักธรรมนั้นมาปฏิบัติในชีวิตประจำวันจนเกิดเป็นคุณธรรมประจำชีวิตไม่ ตกเป็นทาสของสิ่งเสพติดและความชั่วทั้งหลายทั้งปวง มีชีวิตอยู่อย่างปลอดภัยและสงบ ร่มเย็น
3. เพื่อให้นักเรียนดำเนินชีวิตเป็นแบบอย่างที่ดีงามแก่ผู้อื่น ทั้งในด้านความเป็นระเบียบวินัย ขยัน อดทน ซื่อสัตย์สุจริตและรับผิดชอบและกตัญญูต่อบุคคลที่มีพระคุณ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนที่เข้ารับการอบรมมีความรู้ความเข้าใจในหลักธรรมของพระพุทธศาสนาที่จำเป็นต่อ การดำรงชีวิตอย่างถูกต้องและเพียงพอ
2. นักเรียนสามารถนำหลักธรรมไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันจนเกิดเป็นคุณธรรมประจำวันมีตก เป็นทาสของสิ่งเสพติดและสิ่งไม่ดีทั้งปวง มีชีวิตอยู่อย่างปลอดภัยและสงบ
3. นักเรียนดำเนินชีวิตเป็นแบบอย่างที่ดีงามแก่ผู้อื่นทั้งในด้านความมีระเบียบวินัย ขยัน อดทน ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบและกตัญญูต่อบุคคลที่มีพระคุณ

บทที่ 2

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

ในการดำเนินโครงการเข้าค่ายอบรม คุณธรรมจริยธรรม ณ วัดป่าสามัคคีสันติธรรม อำเภอพิบูลย์รักษ์ จังหวัดอุดรธานี ได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมการพัฒนานักเรียนให้นักเรียนเป็นบุคคลที่มีคุณภาพ มีสติปัญญา ความสามารถ มีคุณธรรมจริยธรรม และมีวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามที่สังคมมุ่งหวังไว้ โดยผ่านกระบวนการทางการศึกษา นอกจากจะดำเนินการด้วยการส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนแล้วการป้องกันและการช่วยเหลือแก้ไขปัญหาดังกล่าวที่เกิดขึ้นกับนักเรียนก็เป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งของการพัฒนาเนื่องจากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปมากทั้งด้านการสื่อสารเทคโนโลยีต่าง ๆ ซึ่งนอกจากจะส่งผลกระทบต่อผู้คนในเชิงบวกและในเชิงลบก็ปรากฏเช่นกันเป็นต้นว่าปัญหาเศรษฐกิจปัญหาการระบาดของสิ่งเสพติดปัญหาการแข่งขันในรูปแบบต่าง ๆ ปัญหาครอบครัว ซึ่งก่อให้เกิดความทุกข์ ความวิตกกังวล ความเครียด มีการปรับตัวที่ไม่เหมาะสมหรืออื่น ๆ ที่เป็นผลเสียต่อสุขภาพจิต สุขภาพกาย ของนักเรียนดังนั้นภาพความสำเร็จที่เกิดขึ้นจากการพัฒนานักเรียนให้เป็นไปตามที่มุ่งหวังไว้นั้นจึงต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทุกคน โดยเฉพาะบุคลากรครูทุกคนในโรงเรียนซึ่งมีครูที่ปรึกษาเป็นหลักสำคัญในการดำเนินการต่างๆ เพื่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างใกล้ชิดด้วยความรัก และความเมตตา ที่มีต่อศิษย์ และภาคภูมิใจในบทบาทที่มีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนให้เติบโต งอกงามเป็นบุคคลที่มีคุณค่าของสังคม โรงเรียนพิบูลย์รักษ์พิทยาจึงได้ดำเนินโครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรมอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ นักเรียนได้พัฒนาให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ต่อไป

อิทธิบาท 4

คำว่า อิทธิบาท แปลว่า บาทฐานแห่งความสำเร็จ หมายถึง สิ่งซึ่งมีคุณธรรม เครื่องให้ถึงความสำเร็จตามที่ตนประสงค์ ผู้หวังความสำเร็จในสิ่งใด ต้องทำตนให้สมบูรณ์ ด้วยสิ่งที่เรียกว่า อิทธิบาท ซึ่งจำแนกไว้เป็น 4 ดังนี้

1. ฉันทะ ความพอใจรักใคร่ในสิ่งนั้น
2. วิริยะ ความพากเพียรในสิ่งนั้น
3. จิตตะ ความเอาใจใส่ฝักใฝ่ในสิ่งนั้น
4. วิมังสา ความหมั่นสอดส่องในเหตุผลของสิ่งนั้น

ธรรม 4 อย่างนี้ ย่อมเนื่องกัน แต่ละอย่างๆ มีหน้าที่เฉพาะของตน

1. ฉันทะ คือความพอใจ ในฐานะเป็นสิ่งที่ ตนถือว่า ดีที่สุด ที่มนุษย์เรา ควรจะได้ ข้อนี้ เป็นกำลังใจอันแรก ที่ทำให้เกิด คุณธรรม ข้อต่อไป ทุกข้อ

2. วิริยะ คือความพากเพียร หมายถึง การกระทำที่ติดต่อกัน ไม่ขาดตอน เป็นระยะยาว จนประสบความสำเร็จ คำนี้ มีความหมายของ ความกล้าหาญ เจื้อยอยู่ด้วย ส่วนหนึ่ง

3. จิตตะ หมายถึงความไม่ทอดทิ้ง สิ่งนั้น ไปจากความรู้สึก ของตัว ทำสิ่งซึ่งเป็น วัตถุประสงค์ นั้นให้เด่นชัด อยู่ในใจเสมอ คำนี้ รวมความหมาย ของคำว่า สมาธิ อยู่ด้วยอย่างเต็มที่

4. วิมังสา หมายถึงความสอดส่องใน เหตุและผล แห่งความสำเร็จ เกี่ยวกับเรื่องนั้นๆ ให้ลึกซึ้งยิ่งๆ ขึ้นไปตลอดเวลา คำนี้ รวมความหมาย ของคำว่า ปัญญา ไว้อย่างเต็มที่

พรหมวิหาร 4

ความหมายของพรหมวิหาร 4 พรหมวิหาร แปลว่า ธรรมของพรหมหรือของท่านผู้เป็นใหญ่ พรหมวิหารเป็นหลักธรรมสำหรับทุกคน เป็นหลักธรรมประจำใจที่จะช่วยให้เราดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างประเสริฐและบริสุทธิ์ หลักธรรมนี้ได้แก่

1. เมตตา	ความปรารถนาให้ผู้อื่นได้รับสุข
2. กรุณา	ความปรารถนาให้ผู้อื่นพ้นทุกข์
3. มุทิตา	ความยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดี
4. อุเบกขา	การรู้จักวางเฉย

คำอธิบายพรหมวิหาร 4 ดังนี้

1. เมตตา ความปรารถนาให้ผู้อื่นได้รับสุข ความสุขเป็นสิ่งที่ทุกคนปรารถนา ความสุขเกิดขึ้นได้ทั้งกายและใจ เช่น ความสุขเกิดจากการมีทรัพย์ ความสุขเกิดจากการใช้จ่ายทรัพย์เพื่อการบริโภค ความสุขเกิดจากการไม่เป็นหนี้ และความสุขเกิดจากการทำงานที่ปราศจากโทษ เป็นต้น

2. กรุณา ความปรารถนาให้ผู้อื่นพ้นทุกข์ ความทุกข์ คือ สิ่งที่เราเข้ามาเบียดเบียนให้เกิดความไม่สบายกายไม่สบายใจ และเกิดขึ้นจากปัจจัยหลายประการด้วยกัน พระพุทธองค์ทรงสรุปไว้ว่าความทุกข์มี 2 กลุ่มใหญ่ๆ ดังนี้

- ทุกข์โดยสภาวะ หรือเกิดจากเปลี่ยนแปลงตามธรรมชาติของร่างกาย เช่น การเกิด การเจ็บไข้ ความแก่และความตายสิ่งมีชีวิตทั้งหลายที่เกิดมาในโลกจะต้องประสบกับการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ซึ่งรวมเรียกว่า กายิกทุกข์

- ทุกข์จรหรือทุกข์ทางใจ อันเป็นความทุกข์ที่เกิดจากสาเหตุที่อยู่นอกตัวเรา เช่น เมื่อปรารถนาแล้วไม่สมหวังก็เป็นทุกข์ การประสบกับสิ่งอันไม่เป็นที่รักก็เป็นทุกข์การพลัดพรากจากสิ่งอันเป็นที่รัก ก็เป็นทุกข์ รวมเรียกว่า เจตสิกทุกข์

3. มุทิตา ความยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดี คำว่า "ดี" ในที่นี้ หมายถึง การมีความสุขหรือมีความเจริญก้าวหน้า ความยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดีจึงหมายถึง ความปรารถนาให้ผู้อื่นมีความสุขความเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น ไม่มีจิตใจริษยา ความริษยา คือ ความไม่สบายใจ ความโกรธ ความฟุ้งซ่านซึ่งมักเกิดขึ้นเมื่อเห็นผู้อื่นได้ดีกว่าตน เช่น เห็นเพื่อนแต่งตัวเรียบร้อยแล้วครุฑมเขยก็เกิดความรู้สึกริษยาจึงแกล้งเอาเศษชอล์ก โคลน หรือหมึกไปป้ายตามเสื้อกางเกงของเพื่อนนักเรียนคนนั้นให้สกปรกเลอะเทอะ เราต้องหมั่นฝึกหัดตนให้เป็นคนที่มีมุทิตา เพราะจะสร้างไมตรีและผูกมิตรกับผู้อื่นได้ง่ายและลึกซึ้ง

4. อุเบกขา การรู้จักวางเฉย หมายถึง การวางใจเป็นกลางเพราะพิจารณาเห็นว่า ใครทำดียอมได้ดี ใครทำชั่วยอมได้ชั่ว ตามกฎแห่งกรรม คือ ใครทำสิ่งใดไว้สิ่งนั้นย่อมตอบสนองคืนบุคคลผู้กระทำ เมื่อเราเห็นใครได้รับผลกรรมในทางที่เป็นโทษเราก็ไม่ควรดีใจหรือคิดซ้ำเติมเขาในเรื่องที่เกิดขึ้น เราควรมีความปรารถนาดี คือพยายามช่วยเหลือผู้อื่นให้พ้นจากความทุกข์ในลักษณะที่ถูกต้องตามทำนองคลองธรรม

สังคหัตถ์ 4

สังคหัตถ์ 4 หมายถึง หลักธรรมที่เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวน้ำใจของผู้อื่น ผูกไมตรี เอื้อเฟื้อ เกื้อกูล หรือเป็นหลักการสงเคราะห์ซึ่งกันและกัน มีอยู่ 4 ประการ ได้แก่

1. ทาน คือ การให้ การเสียสละ หรือการเอื้อเฟื้อแบ่งปันของๆตนเพื่อประโยชน์แก่บุคคลอื่น ไม่ตระหนี่ถี่เหนียว ไม่เป็นคนเห็นแก่ได้ฝ่ายเดียว คุณธรรมข้อนี้จะช่วยให้ไม่เป็นคนละโมภ ไม่เห็นแก่ตัว เราควรคำนึงอยู่เสมอว่า ทรัพย์สินของที่เราหามาได้ มีใช้สิ่งจริงยั่งยืน เมื่อเราสิ้นชีวิตไปแล้วก็ไม่สามารถจะนำติดตัวเอาไปได้

2. ปิยวาจา คือ การพูดจาด้วยถ้อยคำที่ไพเราะอ่อนหวาน พูดด้วยความจริงใจ ไม่พูดหยาบคาย ก้าวร้าว พูดในสิ่งที่เป็นประโยชน์เหมาะสำหรับกาลเทศะ พระพุทธเจ้าทรงให้ความสำคัญกับการพูดเป็นอย่างมาก เพราะการพูดเป็นบันไดขั้นแรกที่จะสร้างมนุษยสัมพันธ์อันดีให้เกิดขึ้น วิธีการที่จะพูดให้เป็นปิยวาจา นั้นจะต้องพูดโดยยึดถือหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

เว้นจากการพูดเท็จ
เว้นจากการพูดส่อเสียด
เว้นจากการพูดคำหยาบ
เว้นจากการพูดเพ้อเจ้อ

3. อตถจริยา คือ การสงเคราะห์ทุกชนิดหรือการประพฤตินในสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ผู้อื่น

4. สมานัตตา คือ การเป็นผู้มีความสม่ำเสมอ หรือมีความประพฤติเสมอด้านเสมอปลาย คุณธรรมข้อนี้จะช่วยให้เราเป็นคนมีจิตใจหนักแน่นไม่โลเล รวมทั้งยังเป็นการสร้างความนิยม และไว้วางใจให้แก่ผู้อื่นอีกด้วย

หิริ-โอตตปปะ

1. หิริ คือ ความละอายต่อความชั่ว
2. โอตตปปะ คือ ความเกรงกลัวต่อความชั่ว

บทที่ 3 วิธีดำเนินงาน

ในการดำเนินโครงการอบรมคุณธรรม จริยธรรม ณ วัดป่าสามัคคีสันติธรรม อำเภอพิบูลย์รักษ์ จังหวัดอุดรธานี ระหว่างวันที่ 10 - 11 กันยายน 2563 เป็นระยะเวลา 2 วัน โดยมีนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 182 คน และครูจำนวน 42 คน กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โรงเรียนพิบูลย์รักษ์พิทยา จึงได้มีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

ขั้นเตรียมการ

1. กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ได้ติดต่อประสานงานการจัดเตรียมกิจกรรม
2. กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมประชุมวางแผนการขั้นตอนในการดำเนินงานและจัดทำโครงการฯ
3. ผู้รับผิดชอบโครงการเสนอโครงการต่อผู้อำนวยการ เพื่อพิจารณาอนุมัติและขออนุมัติงบประมาณสนับสนุนตามแผนปฏิบัติการ
4. แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน และประชุมคณะครู เพื่อรับทราบบทบาทหน้าที่ของตน กำหนดการ และรูปแบบการจัดกิจกรรม
5. ทำหนังสือขออนุญาตผู้ปกครองนักเรียนเพื่อให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรม

ขั้นดำเนินการ

1. ดำเนินโครงการอบรมคุณธรรม จริยธรรม ณ วัดป่าสามัคคีสันติธรรม อำเภอพิบูลย์รักษ์ จังหวัดอุดรธานี เป็นระยะเวลา 2 วัน ระหว่างวันที่ 10 - 11 กันยายน 2563 โดยมีนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 182 คนและครูจำนวน 42 คน สถานที่อบรม ณ วัดป่าสามัคคีสันติธรรม อำเภอพิบูลย์รักษ์ จังหวัดอุดรธานี

2. กิจกรรมวันแรก เวลา 09.00 น. ก่อนทำการอบรมจะต้องทำพิธีมอบตัวเป็นศิษย์ ทำพิธีเปิดปฐมนิเทศและฟังการบรรยายเรื่องมารยาทไทย และการอบรมจะเป็นลักษณะของการปฏิบัติธรรม ฟังการบรรยายธรรม ทำกิจกรรม เล่นเกม ศึกษาธรรมะจากธรรมชาติ เพื่อให้นักเรียนไม่ไปยุ่งเกี่ยวกับสิ่งเสพติด รักตนเอง รักบิดา รักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ รู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเอง ตั้งใจใฝ่หาความรู้ เคารพเชื่อฟังครู สร้างชื่อเสียงให้กับโรงเรียนและประเทศชาติต่อไป

3. กิจกรรมวันที่ 2 ศึกษาธรรมะจากฐานต่าง ๆ กิจกรรมบรรยายความรู้สึกระหว่างการเข้าค่าย รับมอบโครงการโรงเรียนสะอาด มารยาทดี ไม่มีสิ่งเสพติด และบำเพ็ญประโยชน์และขั้นตอนสุดท้ายทำพิธีปิดการอบรม

ขั้นประเมินผล

ผู้รับผิดชอบโครงการได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เข้าร่วมอบรม โดยให้แสดงความคิดเห็นในแบบสอบถาม จำนวน 10 ข้อ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล และอภิปรายผล

ในการดำเนินโครงการอบรมคุณธรรม จริยธรรม คือ ณ วัดป่าสามัคคีสันติธรรม อำเภอพิบูลย์รักษ์ จังหวัดอุดรธานี ระหว่างวันที่ 10 - 11 กันยายน 2563 ได้เสนอผลการดำเนินโครงการ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการดำเนินโครงการอบรมคุณธรรม จริยธรรม ผู้ประเมินได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยตรงจาก นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 4 และคณะครู ได้คืนกลับมา 100 ชุด จากทั้งหมด 100 คน

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และคณะครู ปรากฏผล ดังตาราง ดังนี้

สรุปผลการประเมินการดำเนินโครงการเข้าค่ายคุณธรรม จริยธรรม

ที่	รายการประเมิน	ผลการประเมิน		
		$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1	นักเรียนคิดว่าโครงการนี้จะมีประโยชน์ต่อนักเรียน	4.23	0.74	มาก
2	นักเรียนมีความสนใจเข้าร่วมค่ายจริยธรรม	3.97	0.66	มาก
3	นักเรียนคิดว่าจะนำหลักธรรมไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	4.49	0.70	มาก
4	วิทยากรให้ความรู้ความเข้าใจในหลักธรรม	4.13	0.81	มาก
5	นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการอบรม	3.80	0.83	มาก
6	หลังจากนักเรียนได้รับการอบรมแล้วพฤติกรรมนักเรียนดีขึ้น	3.56	1.10	มาก
7	สถานที่ใช้อบรมเหมาะสม	4.00	1.03	มาก
8	เครื่องเสียงสถานที่ใช้อบรมเหมาะสม	4.13	0.85	มาก
9	อาหารและน้ำเพียงพอ	4.33	1.04	มาก
10	นักเรียนคิดว่าควรจัดกิจกรรมนี้อีก	4.07	0.90	มาก
โดยรวม		4.07	0.87	มาก

จากตารางผลการประเมินความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมโครงการเข้าค่ายคุณธรรม จริยธรรม ณ วัดป่าสามัคคีสันติธรรม อำเภอพิบูลย์รักษ์ จังหวัดอุดรธานี ระหว่างวันที่ 10 - 11 กันยายน 2563 พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจมากที่สุด

ในระดับมากที่สุดมี 5 ข้อดังนี้

1. นักเรียนคิดว่าจะนำหลักธรรมไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ (ระดับ $\bar{x}$ = 4.49)
2. อาหารและน้ำเพียงพอ (ระดับ $\bar{x}$ = 4.33)
3. นักเรียนคิดว่าโครงการนี้จะมีประโยชน์ต่อนักเรียน (ระดับ $\bar{x}$ = 4.23)
4. เครื่องเสียงสถานที่ใช้อบรมเหมาะสม (ระดับ $\bar{x}$ = 4.13)
5. วิทยากรให้ความรู้ความเข้าใจในหลักธรรม (ระดับ $\bar{x}$ = 4.13)

ข้อเสนอแนะ

1. การอบรมควรแบ่งกลุ่มในการร่วมกิจกรรม
2. ควรจัดกิจกรรมนี้อีกต่อไป
3. การอบรมนี้ดีมีประโยชน์สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

บทที่ 5

สรุปผลการดำเนินงาน และข้อเสนอแนะ

ในการดำเนินโครงการอบรมคุณธรรม จริยธรรม คือ ณ วัดป่าสามัคคีสันติธรรม อำเภอพิบูลย์รักษ์ จังหวัดอุดรธานี ในครั้งนี้ได้รับความร่วมมือจาก คณะครูอาจารย์ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองนักเรียน โดยมีเป้าหมายคือเพื่อช่วยให้บุตรหลานเป็นคนดีมีคุณธรรม มีความกตัญญูทวนเวทต่อผู้มีพระคุณ สามารถพึ่งพาตนเองได้ ด้วยความร่วมมือร่วมใจของทุกฝ่ายทำให้การอบรมในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี และได้ผลเป็นที่น่าพอใจยิ่ง

ขั้นสรุปผล

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม พบโครงการนี้มีประโยชน์ต่อนักเรียน ในระดับมาก คือนักเรียนคิดว่าโครงการนี้จะมีประโยชน์ต่อนักเรียน , อาหารและน้ำเพียงพอ , นักเรียนคิดว่าโครงการนี้จะมีประโยชน์ต่อนักเรียน . เครื่องเสียงสถานที่ใช้อบรมเหมาะสม,วิทยากรให้ความรู้ความเข้าใจในหลักสูตร ,นักเรียนคิดว่าควรจัดกิจกรรมนี้อีก , สถานที่ใช้อบรมเหมาะสม , นักเรียนมีความสนใจเข้าร่วมค่ายจริยธรรม , นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการอบรม , หลังจากนักเรียนได้รับการอบรมแล้วพฤติกรรมนักเรียนดีขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. การอบรมควรแบ่งกลุ่มในการร่วมกิจกรรม
2. ตีมาๆควรจัดกิจกรรมนี้อีกต่อไป
3. การอบรมนี้ดีมีประโยชน์สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

บรรณานุกรม

หลวงพ่อไชยา แสงเทียนธรรมชาติ วัดตราดน้ำพุ
พระสมชาย ฐานวุฑโฒ “ มงคลชีวิต ฉบับธรรมทายาท ” กรุงเทพฯ ฯ
กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ พระพุทธศาสนา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
พระราชญาณวิสุทธิโสภณ หลักธรรมหลักความจริง
ธรรมปราโมชย์ พลังแห่งชีวิต
ท่านอาจารย์พระมหาบัว ญาณสัมปันโน คำถาม-คำตอบ ปัญหาธรรม

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

1. นายจรัสชัย	เลิภูเขียว	ผู้อำนวยการ โรงเรียนพิบูลย์รักษ์พิทยา
2. นายชาญชัย	เที่ยงธรรม	หัวหน้ากลุ่มบริหารทั่วไป โรงเรียนพิบูลย์รักษ์พิทยา
3. นายวรพจน์	แก้วแสงใส	หัวหน้ากลุ่มบริหารงบประมาณ โรงเรียนพิบูลย์รักษ์พิทยา
4. นางอภิญญา	เที่ยงธรรม	หัวหน้ากลุ่มบริหารวิชาการ โรงเรียนพิบูลย์รักษ์พิทยา
5. นายสุกิจ	อุทุมภา	หัวหน้ากลุ่มบริหารกิจการนักเรียน โรงเรียนพิบูลย์รักษ์พิทยา
6. นางสาวคนธ์	สมาน	หัวหน้ากลุ่มบริหารงานบุคคล โรงเรียนพิบูลย์รักษ์พิทยา

คณะทำงาน

1. นางนงลักษณ์ จันสุภีร์	ครู โรงเรียนพิบูลย์รักษ์พิทยา	ประธานกรรมการ
2. นางสาวลิณี ผิวศิริ	ครู โรงเรียนพิบูลย์รักษ์พิทยา	รองประธานกรรมการ
3. นายโชคทวี ศรีเหล่าน้อย	ครู โรงเรียนพิบูลย์รักษ์พิทยา	กรรมการ
4. นางวิเชียร อุทุมภา	พนักงานราชการ โรงเรียนพิบูลย์รักษ์พิทยา	กรรมการ
5. นางสาวสุภาพร นันบุญ	นักศึกษาฝึกประสบการณ์ฯ	กรรมการ
6. นางสาวดวงกมล สุภาพร	นักศึกษาฝึกประสบการณ์ฯ	กรรมการและเลขานุการ
7. นางสาวนิษารัตน์ เรืองสมศรี	นักศึกษาฝึกประสบการณ์ฯ	กรรมการและเลขานุการ